

Nors Hembygdsförening

Årsberättelse

Verksamhetsåret

2015

DEN NYA ORGANISATION som infördes 2014 har under året visat sig fungera bra. Antalet formella styrelsemöten har kunnat begränsas, vilket ger mer utrymme för att arbeta med våra arrangemang och projekt.

Vårt ansikte utåt, rent fysiskt, fick ett lyft, såväl genom målning av byggnader som genom den nya gårdesgården. Vi skapade nya utrymmen för visning av våra samlingar, genom att röja och flytta om i byggnaderna. Vi arbetade vidare med nya medel att nå ut till bygdens innevånare och kunde se att hemsida och Facebook var bra hjälpmedel. Vår rayongrupp fortsatte att utveckla sitt fina museum och att finna nya former för att förmedla sitt budskap. Samtidigt vårdade vi oss om våra traditionella sammankomster och fester.

Det rådde en bra balans i verksamheten under 2015.

Styrelsen

Jan E Bondesson, ordförande, Annica Högberg, vice ordf, Anders Larsson, kassör, Kristina Hermansson, sekreterare, Hans Duenzing, ledamot.

Ola Griberg, Ulla-Britt Hansson, Ulla Högberg och Bength Rönngren, suppleanter.

Revisorer

Siw Johanzon och Stig Olsson med Erik Håkansson och Monica Forsgren som ersättare

Valberedning

Viola Hermansson, sammankallande, Thure Sjädhall och Lars-Åke Jansson

Ombud till Värmlands Hembygdsförbund

Jan E Bondesson

Projektansvariga

Hasse Abrahamson, Svenska Rayon Museum och Gun Gundell, bokprojekt

Årsmöte

Årsmötet hölls den 8 mars i Hembygdsgården

Sammanträden

Under verksamhetsåret har styrelsen haft sju protokollförda sammanträden. Protokollen lades ut på vår hemsida hembygd.se/nor så snart de var justerade.

Medlemsantal och årsavgift

Antalet medlemmar var vid årets slut 228, varav 58 ständiga och 170 årsbetalande. 7 medlemmar tillkom och 19 lämnade föreningen, varav 3 hade avlidit och 6 avlagt sig medlemskapet. Årsavgiften har varit 150 kronor.

Verksamhetsområden och områdesansvariga

Administration: Anders Larsson och Kristina Hermansson

Bygdehistoria: Hans Duenzing

Evenemang: Annica Högberg

Externa projekt: Jan E Bondesson

Fastigheter: Ola Griberg

Verksamheten områdesvis

Administration

Sköter de åligganden som föreningen har enligt lagar och regler, till exempel ekonomi, försäkringsfrågor, medlemsregistrering, arkivhållning. Ger ut Medlemsbladet och sköter även hemsida och Facebook.

Övergripande ansvar Anders Larsson och Kristina Hermansson

ALMANACKAN för 2016 blev inte utgiven.

MEDLEMSBLADET gavs ut med ett vår- och ett höstnummer. Syftet med Medlemsbladet är att informera om vad som har hänt och kommer att hända i Föreningen, inte minst för de medlemmar som av olika skäl inte kan besöka oss så ofta. Vidare ges ett utrymme för medlemmarna att berätta om intressanta aspekter på vår hembygd och även annat som kan vara nöjsamt och intressant att läsa om. Innehållet i årets nummer sammanfattas nedan.

VÅRNUMRET

Första delen av detta nummer ägnades åt att referera årsmötet och årsberättelsen för 2014 samt vårens övriga händelser i Föreningen. Ordförande slog i sin spalt ett slag för projektet *Vad hände i Nor under krigsåren*. Övriga artiklar avhandlade socknen Nor (Bertil Olsson), Kyrkans 217 år (Thomas Blom), Alingsås (Lotta Engdahl). Ragnar Magnusson kåserade om en bolagsstämma i Älvenäs och Thure Sjödahl fortsatte sin serie om naturbruksutbildningen.

HÖSTNUMRET

Här refererades i vanlig ordning höstens aktiviteter, från Trossnäsdagen till kransbindningen i november. Bertil Olsson skrev mer om den kära grisen och Thure Sjödahl mer om naturbruksutbildning. Thomas Blom mindes Nytorpstugan, vi presenterade ett annat företag än Rayon och uppmärksammade att Svenska Rayon Museum nu varit i gång i hela fem år. Ragnar Magnusson roade med en skröna om datorers makt och så aviserades ett boksläpp.

UTHYRNINGAR

Hembygdsgården var uthyrd till allmänheten 11 gånger. Norra flygeln var uthyrd till hyresgäst hela året.

Bygdehistoria

Skall arbeta för att bevara bygdens historia och göra den tillgänglig genom dokumentation av olika slag.

Övergripande ansvar Hans Duenzing

Övriga medlemmar Bengt Rönngren, Hasse Abrahamson, Jan E Bondesson, Gun Gundell, Solveig Lundberg

TROSSNÄSGRUPPEN

Under året har Minnesstenarna och Trossnäsleden underhållits och varit tillgängliga för allmänheten. En del spontana besök förekom efter det att skylten ”Trossnäsleden” kommit upp.

Trossnäsdagen genomfördes den 6/9 med c:a 35 besökare. Dagen inleddes med Wermlands Regementes Marsch följt ett mycket uppskattat korum av Jan Piscator. Jan E Bondesson berättade sedan om Trossnäs fält under andra världskriget. Gunnar Halldin framförde Värmlandsvisan på saxofon.

Trossnäsmodellen visades i den gamla stambaracken för intresserade, varefter en god ärtsoppa avnjöts i Hembygdsgården.

För att öka tillgängligheten och för att få en bättre miljö, mindre fukt, har under hösten utställningen om Trossnäs fält i Stambaracken plockats ner och flyttats över till vinden på Hembygdsgården. Där planerar vi att öppna utställningen igen under hösten 2016.

SVENSKA RAYON MUSEUM

Svenska Rayon Museum har nu avverkat sitt fjärde verksamhetsår. En period där museet också börjar finna sin egen historia som bärare av en industrihistoria och ett samhällsbygge, framväxt ur konsekvenserna av Andra världskriget, då svensk textilindustri var i stort behov av tillverkning av textilfibrer inom Sveriges gränser. Granen blev skogsråvaran och platsen blev Älvenäs vid Vänerens strand i dåvarande Nors kommun. Kooperativa förbundet och Svensk textilindustri bildade 1942 *AB Cellull* som senare bytte namn till *Svenska Rayon AB*. Som mest hade under 1960-talet företaget cirka 1500 anställda. KF sålde fabriken och 1993 tog företaget *Hebi Health Care* över med hjälp av *Refaat El-Sayed*. År 2004 lades den sista delen av verksamheten ned.

Under året 2015 har museet tagit emot 235 besökare vid enskilda besök och olika gruppers besök. Rayongruppens medlemmar har träffats regelbundet ca 40 ggr för samtal och arbete med museets fortsatta utveckling. Våra film- och berättarkvällar med guidning – film – berättelser och trevlig samvaro har arrangerats vid fem tillfällen och blivit mycket efterfrågade.

Svenska Rayon Museum har löpande samverkan med studieförbundet Vuxenskolan. Investeringar har erhållits av Karlstad kommun samt av Riksantikvarieämbetet. Museet är genom Nors Hembygdsförening också medlemmar i *Sveriges Arbetlivsmuseers Samorganisation*. ArbetSam.

Engagerade i Rayongruppen var: Alf Wiik, Kenneth Bryntesson, Hans Duenzing, Per Hermansson, Carl-Axel Söderlund, Lars-Albin Johansson, Ingela Johansson, Kjell-Ove Andersson, Hasse Abrahamson, Fredrik Johansson och Gunnar Halldin.

Tabell 1: Svenska Rayon Museum statistik

År	Öppetdagar	Besökare	Studietillfällen	Film- o berättarkväll
2012	40	368	34	
2013	61	394	60	
2014	48	358	46	
2015	20	235	40	5

Fastigheter

Ansvarig: Ola Griberg, övriga medlemmar Jan E. Bondesson, Bengt Rönngren och Lennart Ekbåge.

Ansvarig trädgård Annika Högberg

Fastighetsgruppen har under Olas ledning färdigställt upprensningen i Tiondemagasinet. Stödstockpar har monterats i bottenvåningen för att öka bärigheten på plan två. En mögelkontroll har genomförts av Anticimex, där resultatet var positivt, inget mögelangrepp. Föreningen har trots detta tecknat en försäkring hos Anticimex, som även omfattar skadedjur.

På Mangårdsbyggnaden har fönstermålning/renovering fortsatt enligt plan, fönstren och fasaden är åtgärdade. På sikt måste dock några fönster genomgå en mer omfattande renovering, se kommande investeringsplan.

Gårdsplanen har fått en ny gärdesgård genom Annicas försorg, gediget hantverk från Dalarna, grindstolpar kommer senare. Vidare har infarten fyllts ut med grus, så att backen från vägen inte är så brant.

Vårt nya ansikte utåt. Nästa år ska det bli grindstolpar också.

Evenemang

Skall anordna fester och sammankomster, utställningar och medverka i andra föreningars arrangemang. Ser även till att våra lokaler är presentabla.

Övergripande ansvar: Annica Högberg

Övriga medlemmar: Kristina Hermansson, Ulla-Britt Hansson och Ulla Högberg.

Vi har även haft god hjälp av övriga styrelsen och en handfull medlemmar vid olika arrangemang.

Traditionsenligt hölls Knutsfest 18 januari, den 3 februari berättarkväll om Krigstiden i Nor och nävgrötskalaset den 20 februari. Våffelkalaset hölls på Brattska gården den 25 mars i samarbete med PRO Vålberg. Söndagen den 19 april serverades kaffe efter gudstjänst på hembygdsgården. Föreningen serverade kaffe även efter församlingens sommargudstjänst den 21 juni. Den 28 Juli arrangerade Cykelfrämjandet i Värmland Cykelturistveckan, då höll hembygdsgården öppet hus och serverade kaffe till kalla och trötta cyklister.

Föreningen har deltagit med lotteri och presentationsskärm, vid Norsbygdens marknadsgård den 22 augusti, Kyrkans hemvändardag den 23 augusti och Lillerudsdagarna den 29 och 30 augusti.

Den 26 september hölls skördefest, som invigdes av kyrkoherde Jan Piscator. I år stod Pelargonien i centrum, med utställning och byte av sticklingar och plantor. Den årliga Konst- och hantverksutställningen hölls den 31 oktober med 12 utställare/försäljare och många fina alster.

Nya medlemmar inbjöds till guidad visning den 22 november, samma dag som vi hade den traditionella kransbindningen. Det var en välbesökt kväll och många kransar och andra dörrdekorationer gjordes. För underhållningen stod Bygdegårdens ukuleleorkester.

Externa projekt

Övergripande ansvar: Jan E Bondesson

Vi har framförallt följt projekten Norsbygdens Framtid och Edsvallaskolan. Vi blev medlemmar i de föreningar som bildades genom respektive projekt.

Ekonomi

Räkenskapsåret 2015 resulterade i ett underskott med 14 020 kr. Detta ska jämföras med den fastställda budgeten, där vi räknat med ett något större underskott, 10 960 kr. Några större anskaffningar var inte medräknade i budgeten: Ny gärdesgård, 17 000 kr, strandflaggor för marknadsföring, 5 700 kr och avtal med Anticimex 4 750 kr. Däremot har budgeterad investering i Rayonmuseet kunnat finansieras med bidrag från Riksantikvarieämbetet med 10 000 kr. Vi har även tack- samt mottagit bidrag från Karlstads kommun och Studieförbundet Vuxenskolan samt från enskilda och företag. Ingen ränta har erhållits på våra bankmedel.

Tabell 2: Resultatet 2015 för verksamhetsområden

Verksamhetsområde		Utfall	Budget	Skillnad
Administration	Medlemsavgifter	26 820	26 800	20
	Uthyrning allmänhet	7 100	5 500	1 600
	Uthyrning Norra flygeln	30 000	30 000	0
	Föreningsavgifter	-5 675	-5 650	-25
	Medlemsinformation	-13 222	-13 000	-222
	Övrigt	-6 267	1 700	-7 968
	Administration Totalt	38 856	45 350	-6 595
Bygdehistoria	Publikationer	1 584	-700	2 284
	Rayonmuseet, visningar	8 943	9 000	-57
	Rayonmuseet, utveckling o drift	-17 144	-18 600	1 456
	Trossnäs fält	0	-4 800	4 800
	Bygdehistoria Totalt	-6 617	-15 100	8 483
Evenemang	Beställningar	423	0	423
	Egna arrangemang	18 169	11 150	7 019
	Externa evenemang	851	-500	1 351
	Gemensamt ¹	-6 524	-800	-5 724
	Evenemang Totalt	12 919	9 850	3 069
Fastigheter	Fastighetsskatt	-774	-760	-14
	Hembygdsförsäkring ²	-6 717	-7 300	583
	Larm	-6 970	-6 800	-170
	VA, renhållning	-4 218	-5 000	782
	Värme och el	-19 078	-20 700	1 622
	Driftbidrag	10 000	10 000	0
	Ny gärdesgård	-17 000	0	-17 000
	Övrigt underhåll ³	-5 449	-12 700	7 251
	Värdeminskning ⁴	-2 903	-6 700	3 797
Fastigheter Totalt	-59 577	-51 060	-8 517	
Totalt	-14 520	-10 960	-3 560	

Not 1: Bl a anskaffning av s k strandflaggor för att vi ska synas bättre i olika sammanhang

Not 2: Sänkt premie m h t våra larm samt exaktare beräkning av byggnadsytor

Not 3: En del av budgeten har använts för att betala den nya gärdesgården

Not 4: En miss i budgeten, en av luftvärmepumparna var slutavskriven redan 2014

Tabell 3: Balansräkning per 2015-12-31

Föreningens likviditet är god. Fordringar och skulder är kortfristiga och av i huvudsak redovisningstekniska natur. Avkastning på bankmedel har inte erhållit under året på grund av rådande ränteläge.

Post		Ingående balans	Årets förändring	Utgående balans
Tillgångar	Anläggningstillgångar	20 109	-2 903	17 206
	Fordringar ¹	9 806	-4 704	5 103
	Likvida medel	191 940	-2 320	189 619
Tillgångar Totalt		221 855	-9 927	211 928
Skulder	Kortfristiga skulder	-5 315	407	-4 908
	Skulder i projekt ²	0	-5 000	-5 000
Skulder Totalt		-5 315	-4 593	-9 908
Eget kapital		216 540	-14 520	202 020

Not 1: Vuxenskolan, bidrag för 2015: 4 550 kr ; Rayonmuseet hyra för januari 2016 utbetald i december 2015: 1 000 kr ; Avräkning med Rayonmuseets kassa: -447 kr .

Not 2: Ej slutredovisat utvecklingsbidrag från kommunen: 3 000 kr; Bidrag från sponsorer för nationaldagsfirande som inte genomfördes 2015: 2 000 kr .

Tabell 4: Resultaträkning för 2015

Post	Bokfört utfall	Budget	Skillnad
Intäkter			
Medlemsavgifter	26 820	26 800	20
Intäkt evenemang	27 530	23 600	3 930
Intäkt försäljning	4 657	7 600	-2 943
Uthyrning	37 100	35 500	1 600
Gåvor och bidrag	33 038	28 000	5 038
Finansiella intäkter	0	1 000	-1 000
Övriga intäkter	0	1 000	-1 000
Intäkter totalt	129 145	123 500	5 645
Kostnader			
Förbrukning	-10 236	-22 950	12 714
Fastighetskostnader	-37 202	-14 500	-22 702
Elkostnader	-25 222	-27 300	2 078
Inventarier	-12 711	0	-12 711
Föreningsavgifter	-6 625	-6 150	-475
Skatt o försäkring	-7 491	-8 060	569
Avskrivningar	-2 903	-6 700	3 797
Lokalhyra	-12 000	-12 000	0
Tryckkostnader	-11 629	-11 800	171
Övriga omkostnader	-17 647	-25 000	7 354
Kostnader totalt	-138 757	-134 460	-9 205
Årets resultat	-14 520	-10 960	-3 560

Tack

Styrelsen vill rikta ett varmt tack till alla som på olika sätt bidrog till att göra även detta år till ett minnesvärt år för vår Hembygdsförening. Vi tackar för alla gåvor som under året skänkts till Hembygdsföreningen och vår verksamhet, för stöd och bidrag från Karlstads kommun, Studieförbundet Vuxenskolan, Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, Leader Närheten, Riksantikvarieämbetet samt Europeiska jordbruksfonden. Det har varit ett år fyllt av glädje och stimulans. Ett stort tack vill vi rikta till alla medlemmar som ställer upp på våra olika evenemang och aktiviteter, allt på frivillig basis.

KARLSTADS KOMMUN

Nor i mars 2015

Jan E Bondesson

Annica Högberg

Anders Larsson

Kristina Hermansson

Hans Duenzing

Nors Hembygdsförening 2015